

6. Ελληνορωμαϊκός Πολιτισμός

Απαντήσεις ερωτήσεων Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί Χρόνοι

σχ. βιβλίο (σελ. 136)

Απαντήσεις στις ερωτήσεις Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου (σ. 136)

Ελληνιστικοί Και Ρωμαϊκοί Χρόνοι, 6. *Ελληνορωμαϊκός Πολιτισμός*

Ερώτηση 1

Πού οφείλεται η μεγάλη ανάπτυξη της τέχνης του ρωμαϊκού πορτρέτου; Να συγκρίνετε το άγαλμα Σοφοκλή (εικ. σελ. 108) με το άγαλμα του Κλαυδίου στην Ολυμπία (εικ. σελ. 135).

Απάντηση

α) Οι Ρωμαίοι απεικόνιζαν από παλιά τους προγόνους τους. Μετά τις μεγάλες κατακτήσεις στη δύση και στην ανατολή δημιουργήθηκε μια τάξη πλούσιων και πολιτικά ισχυρών ανδρών. Αυτοί επιθυμούσαν τη δημόσια επίδειξη της δύναμής τους. Συνήθιζαν να παραγγέλνουν σε καλλιτέχνες τις προτομές τους. Την ίδια εποχή πολλοί Έλληνες καλλιτέχνες έφτασαν στη Ρώμη αναζητώντας γόνιμο έδαφος για τα έργα τους. Οι καλλιτέχνες αυτοί ανανέωσαν στιλιστικά το ενδιαφέρον των Ρωμαίων για τα πορτρέτα.

β) Ομοιότητες:

- ✓ Και τα δύο αγάλματα διακρίνονται για την ήρεμη στάση του σώματος. Δεν υπάρχουν εξάρσεις στην κίνηση του σώματος.
- ✓ Και τα δύο αγάλματα χαρακτηρίζονται από εξιδανίκευση. Ακολουθούν τα κλασικά πρότυπα απεικόνισης. Τα σώματα διακρίνονται για την κανονικότητά τους, δεν υπάρχουν εξάρσεις στην απεικόνισή τους. Το ίδιο συμβαίνει και με τα πρόσωπα των δύο μορφών. Το πρόσωπο του Σοφοκλή μας θυμίζει αντίστοιχα πρόσωπα φιλοσόφων. Το πρόσωπο του Κλαυδίου μας θυμίζει αντίστοιχα πρόσωπο θεών.

Διαφορές:

- ❖ Το κέντρο βάρους του σώματος στα δύο αγάλματα είναι διαφορετικό. Ο Σοφοκλής τηρεί περισσότερο στάση αναμονής, διερεύνησης των πραγμάτων.

Το κέντρο βάρους του Κλαυδίου βρίσκεται μπροστά. Τείνει το δεξί πόδι μπροστά, μοιάζει με αθλητή δρόμου που ετοιμάζεται να τρέξει. Άλλωστε είναι ένας θεός και οι θεοί δεν είναι στατικοί.

- ❖ Διαφορετική αίσθηση μας δίνει και η απόδοση των ρούχων των δύο αγαλμάτων. Ο Σοφοκλής είναι ολότελα σχεδόν ντυμένος. Ο Κλαύδιος είναι γυμνός από τη μέση και πάνω. Στο Σοφοκλή τονίζεται το πνεύμα, στον Κλαύδιο η θεϊκή σωματική διάπλαση (στην πραγματικότητα ήταν κουτσός και τραυλός). Το ρούχο του Κλαυδίου ανεβαίνει πάνω από τον αριστερό του ώμο και πέφτει ελεύθερο κάτω. Οι πτυχές του ρούχου είναι πολύ βαθιές. Οι πτυχές του ρούχου του Σοφοκλή είναι πολύ πιο κλασικές, πιο αρμονικές.
- ❖ Γενικά, η στάση του Κλαυδίου προδίδει θεατρνισμό, έχει κάτι το θεατρικό. Ο Σοφοκλής φαίνεται να παρουσιάζεται όπως θα ήθελε ο ίδιος, ενώ ο Κλαύδιος όπως θα ήθελε να τον βλέπουν οι άλλοι.

Ερώτηση 2

Σε τι διαφέρει το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου (εικ. σελ. 112) από το Κολοσσαίο στη Ρώμη (εικ. σελ. 133);

Απάντηση

α) Το θέατρο της Επιδαύρου έχει χτιστεί πάνω στο φυσικό κοίλωμα ενός λόφου, ακολουθεί τη μορφή του εδάφους. Το Κολοσσαίο είναι κτίριο αυθύπαρκτο, στέκεται και υπάρχει μόνο του στο χώρο και είναι κυκλικό ή ελλειψοειδές.

β) Απέναντι από τις κερκίδες υπήρχε η σκηνή, ένα πέτρινο κτίριο, από όπου έβγαιναν οι ηθοποιοί. Στο Κολοσσαίο δεν υπάρχουν αυτές οι κατασκευές.

γ) Στο Κολοσσαίο υπήρχαν υπόγεια, που χρησιμοποιούνταν ως βοηθητικοί χώροι. Εκεί βρίσκονταν τα κελιά των θηρίων καθώς και οι μονομάχοι.

δ) Στο θέατρο της Επιδαύρου τα διαζώματα επικοινωνούσαν με κάθετες σκάλες τοποθετημένες ακτινωτά. Στο Κολοσσαίο η επικοινωνία ανάμεσα στα διαζώματα γίνονταν με ιδιαίτερα κλιμακοστάσια.

ε) Διαφορά υπάρχει και στο χαρακτήρα, στο λόγο ύπαρξης των δύο κτιρίων. Το θέατρο της Επιδαύρου χτίστηκε για να προάγει τον πολιτισμό, ήταν ένα καλλιτεχνικό κέντρο. Το Κολοσσαίο ήταν τόπος όπου διεξάγονταν θηριομαχίες και μονομαχίες· ήταν τόπος ικανοποίησης των κατώτερων ενστίκτων του πλήθους.

Ερώτηση 3

Αναζητήστε πληροφορίες για το υδραγωγείο του Αδριανού και το Ωδείο του Ηρώδη του Αττικού στην Αθήνα.

Απάντηση

α) Πρόκειται για υδραγωγείο της εποχής του Αδριανού. Το νερό έφτανε από την Πεντέλη μέσω καναλιού στους πρόποδες του Λυκαβηττού. Αποτελούνταν από τέσσερις ιωνικούς κίονες με τόξο στη μέση.

β) Χτίστηκε στα μέσα του 2ου αι. μ.Χ. περίπου στο νότιο τμήμα του βράχου της Ακρόπολης. Ήταν ημικυκλικό ωδείο, το οποίο χωρούσε περίπου 5.000 θεατές. Η πρόσοψη ήταν τριώροφη με αγάλματα, κόγχες και ψηφιδωτά. Η στέγη του ήταν από ξύλο. Στο ωδείο διεξάγονταν μουσικοί αγώνες. Καταστράφηκε κατά την επιδρομή των Ερούλων (267 μ.Χ.).

Ερώτηση 4

Για ποιους λόγους ανέπτυξαν οι Ρωμαίοι ιδιαίτερα το οδικό δίκτυο; Τι γνωρίζετε για την Εγνατία οδό;

Απάντηση

- ✚ Οι Ρωμαίοι ήταν πρακτικοί άνθρωποι. Κύριο μέλημα ήταν επέκταση και η διατήρηση της αυτοκρατορίας τους. Το οδικό δίκτυο ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για τη γρήγορη μεταφορά στρατευμάτων στην τεράστια αυτοκρατορία. Έτσι μπορούσαν να ελέγχουν αποτελεσματικά όλες τις περιοχές. Αργότερα το ανεπτυγμένο οδικό δίκτυο συνέβαλε αποφασιστικά στην οικονομική ανάπτυξη της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Μαζί με τους έμπορους διακινούνταν και οι ιδέες, οι τρόποι και οι συνήθειες των λαών της αυτοκρατορίας. Όλα τα παραπάνω συνετέλεσαν στη δημιουργία και συντήρηση της Ρωμαϊκής ειρήνης.
- ✚ **Εγνατία οδός:** Σπουδαίος ρωμαϊκός δρόμος. Ξεκινούσε από το σημερινό Δυρράχιο (Αλβανία) και κατέληγε στη Θράκη. Αρχικά εξυπηρετούσε τις μετακινήσεις στρατευμάτων. Αποτελεί σημαντικό έργο της ρωμαϊκής οδοποιίας. Με τον καιρό η Εγνατία οδός απέκτησε διάφορα παρακλάδια, καθώς συνδεόταν και με άλλες περιοχές. Η Εγνατία οδός συνέβαλε στην οικονομική άνθηση της περιοχής, γιατί μέσω αυτού του δρόμου διακινούνταν τα αγαθά από την Ιταλία προς τη Μακεδονία και αντίστροφα.

Ερώτηση 5

Να αναζητηθούν ρωμαϊκά κτίρια στην ιδιαίτερη πατρίδα σας και να περιγραφούν.

Απάντηση

α) Θεσσαλονίκη:

1. **Ροτόντα:** Πρόκειται για κυκλικό κτίριο της ρωμαϊκής εποχής. Είχε ως πρότυπο το Πάνθεον της Ρώμης. Πρόκειται για ένα κυλινδρικό κτίριο που αποτελείται εξωτερικά από δύο τμήματα: Το κατώτερο τμήμα είναι φαρδύτερο· δεσπόζουν μεγάλα παράθυρα καθώς και η είσοδος. Το ανώτερο τμήμα είναι πιο στενό. Έχουν ανοιχτεί πολλά παράθυρα. Στην κορυφή δεσπόζει η κυκλική σκεπή, η οποία αποτελείται από δύο ομόκεντρους κύκλους, ένα μεγαλύτερο και ένα μικρότερο. Στην ανατολική πλευρά υπάρχει σχεδόν ορθογώνιο κτίσμα που στηρίζεται σε αντηρίδες. Η στέγη του είναι επικλινής.
2. **Η Αψίδα του Γαλερίου:** Έχει σωθεί τμήμα της αψίδας που κατασκευάστηκε προς τιμή του θριάμβου του Γαλερίου εναντίον των εχθρών του. Σήμερα σώζεται μία μεγάλη καμαρωτή κατασκευή, η οποία συνοδεύεται από μικρότερη. Οι καμάρες στηρίζονται σε μεγάλες τετράγωνες κολώνες (πεσσοί). Οι πεσσοί καλύπτονται από μαρμάρινες πλάκες στις οποίες παρουσιάζονται ανάγλυφες μορφές από το θρίαμβο του Γαλερίου (ιστορικό ανάγλυφο).
3. **Ρωμαϊκή αγορά:** Αποτελείται από μεγάλη πλατεία γύρω από την οποία αναπτύσσεται μεγαλοπρεπής στοά. Η στοά αποτελείται από κίονες και δε σώζεται ολόκληρη σήμερα. Χαρακτηριστικό τμήμα είναι η κρύπτη, μια υπόγεια στοά στις δύο πλευρές της οποίας βρίσκονται μικρές καμάρες που στηρίζονται σε μικρούς πεσσούς. Σώζονται υπολείμματα καταστημάτων, λουτρού και νομισματοκοπείου.

β) Αθήνα:

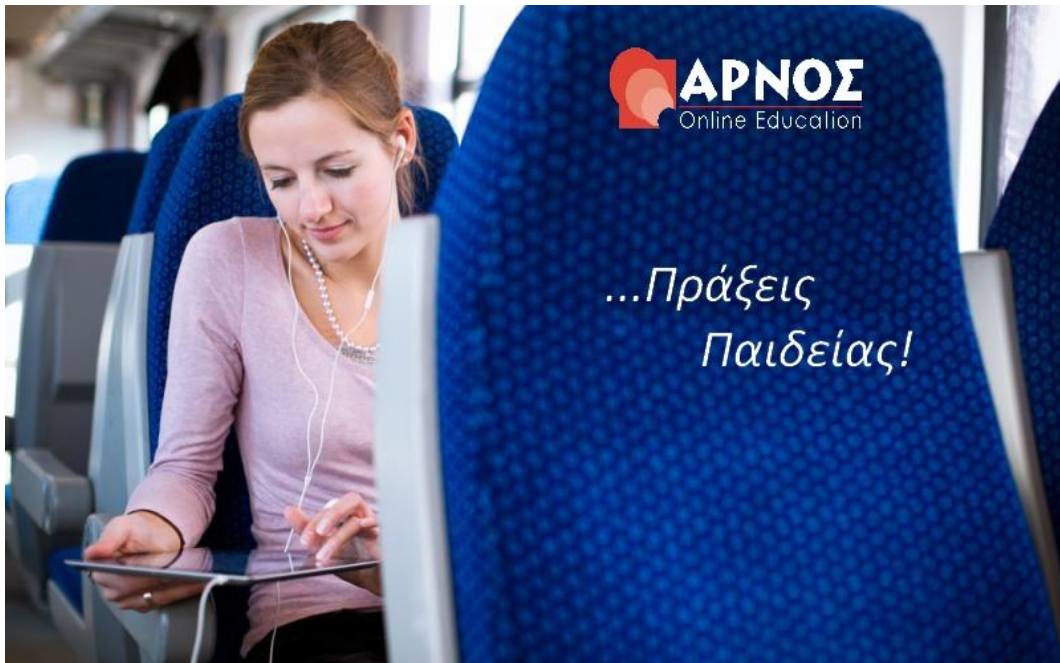
- 1) **Πύλη Αδριανού:** Διώροφο κτίσμα που χτίστηκε το 135 μ.Χ. προς τιμή του αυτοκράτορα Αδριανού. Το κατώτερο μέρος αποτελείται από τοίχο στις άκρες του οποίου υπάρχουν παραστάδες με κορινθιακά επίκρανα. Στη μέση υπάρχει θριαμβική καμάρα που στηρίζεται σε παραστάδες με κορινθιακά επίκρανα. Η άνω δομή αποτελείται από δύο παραστάδες (στις άκρες) και δύο κορινθιακούς κίονες στη μέση.

2) **Ναός του Αυγούστου και της Ρώμης:** Το μοναδικό κτίριο που χτίστηκε στην Ακρόπολη κατά τη ρωμαϊκή εποχή. Πρόκειται για κυκλικό ναό με εννέα ιωνικούς κίονες.

Επιμέλεια: Ειρήνη Καραγεώργου - Φιλολόγος

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

...Πράξεις Παιδείας!